

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הפסוק בפרשתנו¹⁸ פרשת שמות וירא מלאך ה' אליו אל משה
 2 רבנו מתוך הסנה, למה מתוך הסנה, ללמדך שאין מקום פנוי
 3 בלא שכינה אפילו סנה, שהוא צמח פשוט ביותר ועל-אחת-כמה-
 4 וכמה פאשר וישמענו אדם ותוהו את קול ה' גו', ואיך יתכן
 5 שאדם הראשון שהיה
 6 יציר פפיו של הקדוש-ברוך-
 7 הוא יתחבא מפני ה' ויעלה
 8 בדעתו כאילו יש מקום שבו ה'
 9 לא ימצא אותו?
 10 אף הענין הוא, לפי
 11 שהיה זה אחר חטא עץ
 12 הדעת, שאז נעשה בעולם
 13 תערכת טוב ורע¹⁹, ונוצר
 14 מצב שבו הטוב והרע באים
 15 במגע זה עם זה וייתכן
 16 שלפעמים הטוב יתגבר על הרע
 17 ולפעמים להיפך ולכן היה
 18 יכול להיות קסלקא-
 19 דעתא ויעלה על הדעת אצל
 20 האדם שבמקום
 21 שמתחבא לא יהיה הגלוי
 22 כמו במקום שאינו
 23 מתחבא כי באותו רגע הרע
 24 גבר על הטוב והעולם הסתיר על
 25 האור האלוכי וזהו גם ענין
 26 ההעלם והסתור על האלוקות
 27 שנעשה על-ידי החטאים
 28 בזמן הגלות באפן של
 29 ירידה אחר ירידה כו'
 30 היינו העלם כפול ומכופל.
 31 והפונה בזה תכלית הירידה
 32 איננה הירידה כשלעצמה אלא
 33 הכוונה והמטרה של הירידה
 34 הכפולה היא פדי ששל-ידי-זה יהיה בסופו של דבר עליה כפולה
 35 אעלף גם עלה, ב' עליות, הגאלה ממצרים והגאלה
 36 העתידה לבא.
 37 ג) ולבאר מה שכתוב ואלה שמות בני ישראל הבאים
 38 מצרימה, שמות דייקא, הפסוק מדייק ואומר "שמות" בני ישראל וכדי
 39 לבאר את הקשר המיוחד של עניין הירידה והעלייה האמור לעיל לעניין
 40 ה"שמות" מקדים במאמר הנזכר ב'תורה אור' לבאר²⁰ פרוש וענין
 41 השבת שאומרים על הקדוש-ברוך-הוא בכרכת 'ברוך שאמר' מלך משבח

ומפאר עדי עד שמו הגדול²¹, כפי שהולך ומבאר.
 והענין בזה²², דהנה, עדי עד הוא מלשון נצחיות, כמו לעולם
 ועד ומוכן, שדוקא פאשר ישנו ענין הזמן, לאחר שכבר נברא
 עולם עם הגדרות של זמן אזי שיף לומר נצחיות הזמן, ולקבוע שדבר
 מסוים קיים לנצח מה-שאין-
 כן בדרגא שלמעה
 מהזמן, למעלה מהעולם
 המוגדר בגדרי הזמן לא שיף
 לומר נצחיות הזמן כי
 בדרגה כזו מלכתחילה אין
 הגדרות של עבר, הווה ועתיד.
 וזהו המשמעות של האמירה
 משבח ומפאר עדי עד
 שמו הגדול, שענין
 הנצחיות, עדי עד, שיף
 רק בבחינת השם (שמו
 הגדול), שהוא ענין
 ספירת המלכות, האחרונה
 מעשר הספירות שבאמצעותה
 היא התהוות העולמות שהיא
 מקור ושרש ענין הזמן²³
 ואילו המידות העליונות
 שלמעלה מספירת המלכות הן
 למעלה מגדרי הזמן (כדברי רבנו
 הזקן בשער היחוד והאמונה
 שבספר התניא: "גדר ובחינת
 שם עולם נופל על בחינת מקום
 ובחינת זמן... עבר הווה ועתיד.
 והנה כל בחינות אלו אין להן
 שייכות במידות הקדושות
 העליונות כי אם במידת מלכותו
 יתברך לברא שייך לומר שהוא
 ית' מלך... בבחינת זמן ה' מלך

ה' מלך ה' ימלוך ונמצא שחיות המקום וכן חיות הזמן והתהוותם מאין ליש
 וקיומם כל זמן קיומם הוא במידת מלכותו ית'". ועל-דרך מה
 שכתוב²⁴ בטחו בהוי' עדי עד תמיד, לעולם ועד פי ב'ה הוי'
 צור עולמים, וגם מפסוק זה למדים שהענין דעדי עד ענין הנצחיות
 שיף רק בדרגא שהיא מקור להתהוות העולמות, שזהו ענין
 צור עולמים²⁵ היינו הקדוש-ברוך-הוא כפי שהוא מתייחס לעולם.
 נמצא שבאופן כללי "שם" היא ספירת המלכות וכיוון שהיא המקור למושג
 הזמן, יש מקום לשבח את הקדוש-ברוך-הוא, בדרגא זו בענין הנצחיות.

(18 ג, ב. 19) ראה תו"א בראשית ה, ג ואילך. תו"ח שם ל, ב ואילך. סה"מ עזר"ת ע' פט ואילך. תרצ"ב ע' קעו. וש"נ. 20) מט, סע"א ואילך. 21) ברכת ברוך שאמר. 22) ראה גם סה"מ תרכ"ז ע' פה. תרנ"ח ע' עה. תרצ"ב ע' קמג ואילך. 23) תניא שהעוה"א פ"ז (פב, א). 24) ישע"י כו, ד.